

Indvandrere og efterkommeres valg af uddannelse

Teknik og sundhed hitter blandt ikkevestlige indvandrere

Hver tiende nyuddannet har i dag ikkevestlig baggrund. Ser vi på deres valg af uddannelse, er det især de tekniske og sundhedsfaglige uddannelser, der hitter. På erhvervsuddannelserne er der mange indvandrere og efterkommere med ikkevestlig baggrund, der uddanner sig inden for omsorg, sundhed og pædagogik, fx til SOSU-assistent. På de videregående uddannelser er sundhedsområdet ligeledes populært, og samtidig er der store andele med ikkevestlig baggrund, der læser tekniske fag, fx til ingeniør.

af chefanalytiker **Mie Dalskov Pihl**
& stud.polit. **Cathrine Falbe Petersen**

17. juni 2019

Analysens hovedkonklusioner

- Hver tiende nyuddannet var ikkevestlig indvandrer eller efterkommer i 2018.
- På de faglærte uddannelser er ikkevestlige indvandrere og efterkommere især overrepræsenterede inden for social- og sundhedsuddannelser.
- På de korte uddannelser hitter sundhedsområdet, ligesom der også er store andele inden for det merkantile område. På de mellemlange videregående er det især samfundsområdet og teknik, der hitter blandt ikkevestlige indvandrere og efterkommere.
- På de lange videregående uddannelser er det især inden for den tekniske videnskab og inden for fødevarer, bio- og laboratorieteknik, at en stor andel af de nyuddannede har ikkevestlig baggrund.

Kontakt

Chefanalytiker
Mie Dalskov Pihl
Tlf. 33 55 77 20
Mobil 26 20 40 36
md@ae.dk

Kommunikationskonsulent
Sarah Steinitz
Tlf. 33 55 77 16
Mobil 28 68 34 60
ss@ae.dk

Ikkevestlige indvandrere og efterkommere vælger især sundhed

Analysen her ser på antallet af nyuddannede i 2018 inden for erhvervsuddannelserne og de videregående uddannelser fordelt på herkomst. Analysen omfatter alle nyuddannede i 2018 med enten dansk herkomst eller ikkevestlig baggrund. Der ses dermed bort fra nyuddannede, der enten ikke havde bopæl i Danmark 1. januar 2018 eller nyuddannede med udenlandsk vestlig baggrund¹.

Omkring hver tiende nyuddannet har ikkevestlig baggrund, jf. tabel 1. Andelen er nogenlunde konstant fordelt henover de forskellige hovedtyper af erhvervskompetencegivende uddannelser.

	Dansk	Ikkevestlig oprindelse	I alt	Dansk	Ikkevestlig oprindelse	I alt
	Antal pers.			Pct.		
EUD	25.050	2.730	27.780	90,2	9,8	100,0
KVU	6.890	800	7.690	89,6	10,4	100,0
MVU	17.800	1.800	19.600	90,8	9,2	100,0
LVU	16.650	2.010	18.660	89,2	10,8	100,0
I alt	66.390	7.340	73.730	90,0	10,0	100,0

Anm: Tabellen omfatter nyuddannede i 2018 med bopæl i Danmark 1. januar 2018 med dansk eller ikkevestlig baggrund.
 Kilde: AE på baggrund af DST-registerdata.

Tabel 2 viser andelen med ikkevestlig baggrund blandt de nyuddannede med enten dansk eller ikkevestlig baggrund fordelt på de enkelte uddannelser.

På erhvervsuddannelserne har uddannelserne inden for sundhed og pædagogik som fx SOSU-hjælpere, SOSU-assistenten og pædagogiske assistenter forholdsvis mange med indvandrer- eller efterkommerbaggrund. Knap hver femte uddannet inden for disse uddannelser har ikkevestlig baggrund, hvilket er dobbelt så mange som for erhvervsuddannelserne generelt.

Inden for de korte videregående uddannelser er der forholdsvis mange nyuddannede med ikkevestlig baggrund inden for de sundhedsfaglige uddannelser, bio-tek samt inden for det samfundsfaglige eller merkantile område, hvor ca. 12-21 procent har ikkevestlig baggrund. Det er fx uddannelser som farmakonomer og laboranter.

Inden for professionsbacheloruddannelserne er det primært inden for det samfundsfaglige område (14,8 pct.) og det tekniske område (11,6 pct.), at der er mange indvandrere og efterkommer med ikkevestlig baggrund blandt de nyuddannede. Det er fx uddannelser som socialrådgiver og handelsøkonomer, men også maskinmestre og diplomingeniører.

På de lange videregående uddannelser er det typisk tekniske og sundhedsfaglige uddannelser, hvor der er forholdsvis mange indvandrere og efterkommer med ikkevestlig baggrund blandt de nyuddannede, omkring 14-20 procent. Det er fx civilingeniører og læger.

¹ Cirka 2.400 personer har ikke bopæl i DK 1/1-18. Cirka 7.400 personer har udenlandsk vestlig oprindelse. Personer af vestlig herkomst afslutter primært LVU.

Tabel 2. Nyuddannede fordelt på herkomst og uddannelsesgruppe, 2018

		Dansk	Ikke-vestlig oprindelse	I alt	Dansk	Ikke-vestlig oprindelse	I alt
		Antal pers.			Pct.		
Erhvervsuddannelserne	F.eks.						
Omsorg, sundhed og pædagogik (OSP)	SOSU-assistent, SOSU-hjælper, pædagogisk assistent, tandklinikassistent	5.570	1.340	6.910	80,6	19,4	100,0
Transport og logistikområdet (TBT)	Lager- og logistikoperatør, godschauffør, buschauffør	1.320	130	1.450	91,0	9,0	100,0
Fødevarer mv. (FJO)	Kok, ernæringsassistent, tjener	1.510	130	1.640	92,1	7,9	100,0
Kontor, handel og forretningservice (KHF)	Kontoruddannelser, detail	7.170	610	7.780	92,2	7,8	100,0
Teknologiområdet, maskinteknik og produktion (TBT)	Klejnsmed, industrioperatør, industritekniker,	1.570	110	1.680	93,5	6,5	100,0
Teknologiområdet, strøm og elektronik mv. (TBT)	Elektriker, IT-supporter, datatekniker	1.880	130	2.010	93,5	6,5	100,0
Teknologiområdet, cykel-, auto- og skibsmekanik mv. (TBT)	Cykel-, auto- og skibsmekaniker	1.160	80	1.240	93,5	6,5	100,0
Oplevelsesområdet (FJO)	Frisør, eventkoordinator	320	20	340	94,1	5,9	100,0
Teknologiområdet, grafisk teknik og medieproduktion (TBT)	Digital media, skilletekniker	530	30	560	94,6	5,4	100,0
Andre erhvervsfaglige uddannelser	Skibsassistent, kosmetolog	180	10	190	94,7	5,3	100,0
Byggeriområdet (TBT)	Tømrer, bygningsmaler el. murer	2.510	130	2.640	95,1	4,9	100,0
Jordbrug og natur (FJO)	Landmand, anlægsgartner	1.340	20	1.360	98,5	1,5	100,0
I alt		25.050	2.730	27.780	90,2	9,8	100,0
Korte videregående							
Sundhedsfaglig, KVVU	Farmakonom, klinisk tandtekniker	190	50	240	79,2	20,8	100,0
Fødevarer, bio- og laboratorietechnik, KVVU	Laborant, fødevareteknolog	320	50	370	86,5	13,5	100,0
Samfundsfaglig, Økonomisk-Merkantil, KVVU	Markedsførings- el. finansøkonom	3.370	440	3.810	88,5	11,5	100,0
Teknisk, KVVU	Datamatiker, produktionsteknolog	1.620	170	1.790	90,5	9,5	100,0
Medier og kommunikation, KVVU	Multimediedesigner	640	60	700	91,4	8,6	100,0
Politi og forsvar mv., KVVU	Polititjenestemand, fængselsfunktionær	500	20	520	96,2	3,8	100,0
Øvrige KVVU	Bl.a. Jordbrugsteknolog, skibsfører	250	Under 10	250	100,0	-	100,0
I alt		6.890	800	7.690	89,6	10,4	100,0

Professionsbacheloruddannelser							
Samfundsfaglig, Økonomisk-Merkantil, MVU	Socialrådgiver, handelsøkonomi, markedsføringsøkonomi	2.870	500	3.370	85,2	14,8	100,0
Teknisk, MVU	Bygningskonstruktør, maskinmester, diplomingeniører	3.050	400	3.450	88,4	11,6	100,0
Kunstnerisk, MVU	E-design, marketing	720	70	790	91,1	8,9	100,0
Pædagogisk, MVU	Pædagog, folkeskolelærer	5.530	480	6.010	92,0	8,0	100,0
Sundhedsfaglig, MVU	Sygeplejerske, fysioterapeut, ergoterapeut	4.380	320	4.700	93,2	6,8	100,0
Fødevarer, Bio- og laboratorieteknik, MVU	Sundhedsfremme, ledelse og fødevarer	370	20	390	94,9	5,1	100,0
Øvrige MVU	Journalist, kommunikation	890	20	910	97,8	2,2	100,0
I alt		17.800	1.800	19.600	90,8	9,2	100,0
Lange videregående uddannelser							
Fødevarer, Bio- og laboratorieteknik, LVU	Human ernæring	80	20	100	80,0	20,0	100,0
Teknisk videnskab, LVU	Byggeteknologi, digital innovation og management, civilingeniører	1.870	430	2.300	81,3	18,7	100,0
Jordbrug, natur og miljø, LVU	Veterinærmedicin	300	50	350	85,7	14,3	100,0
Sundhedsvidenskab, LVU	Medicin, folkesundhedsvidenskab, farmaci	1.740	290	2.030	85,7	14,3	100,0
Kunstnerisk, LVU	Arkitektur, musik	400	50	450	88,9	11,1	100,0
Samfundsvidenskab, LVU	Erhvervsøkonomi, jura, forvaltning	6.390	710	7.100	90,0	10,0	100,0
Naturvidenskab, LVU	Biologi, Idræt og sundhed	1.830	190	2.020	90,6	9,4	100,0
Humanistisk og teologisk, LVU	cand. Mag. I historie, dansk, engelsk mv.	3.170	230	3.400	93,2	6,8	100,0
Pædagogisk, LVU	Pædagogisk psykologi, lærings- og forandringspædagogisk	880	50	930	94,6	5,4	100,0
I alt		16.650	2.010	18.660	89,2	10,8	100,0

Anm: Tabellen omfatter nyuddannede i 2018 med bopæl i Danmark 1. januar 2018 med dansk eller ikkevestlig baggrund. Sorteret inden for hver uddannelsesgruppe efter faldende andel med ikkevestlig baggrund.

Kilde: AE på baggrund af DST-registerdata.

Tallene ovenfor viser, hvor meget nyuddannede med ikkevestlig baggrund udgør af det samlede antal nyuddannede med enten dansk eller ikkevestlig baggrund.

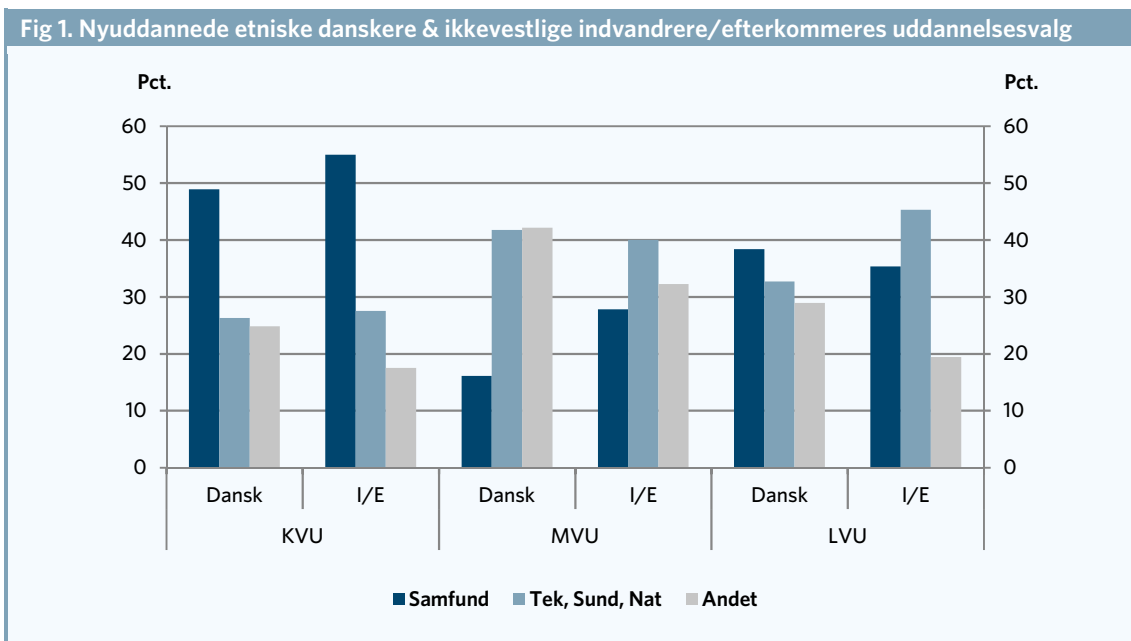
En anden måde at fremstille tallene på er ved at se på, hvilke uddannelser flest indvandrere og efterkommerer har taget. Dette ses i tabel 3 nedenfor.

Her ses fx, at inden for erhvervsuddannelserne har næsten hver anden med ikkevestlig baggrund, der afsluttede en uddannelse i 2018, fuldført en uddannelse inden for social, sundhed og pædagogik. Disse typer af uddannelser fylder markant mere blandt personer med ikkevestlig baggrund end blandt etniske danskere.

Tilsvarende ses inden for de korte videregående uddannelser, at mere end hver anden nyuddannet med ikkevestlig baggrund har en uddannelse inden for de samfundsfaglige og merkantile uddannelser. Det er en betydelig del og flere end blandt etniske danskere.

Inden for professionsbacheloruddannelserne er de nyuddannede med ikkevestlig baggrund relativt spredt. Der er forholdsvis mange (20-30 procent), der er uddannet inden for pædagogiske uddannelser, samfundsvidenskabelige, sundhed og teknik. I forhold til etniske danskere er den primære forskel som nævnt inden for de samfundsvidenskabelige uddannelser såsom socialrådgiveruddannelsen og akademiøkonomuddannelserne.

På de lange videregående uddannelser er nyuddannede med ikkevestlig baggrund også relativt spredt ud over samfundsvidenskab, teknik og medicin, hvor det primært er på teknik og sundhed, at der er en overrepræsentation i forhold til etniske danskere. Tæller man op, så har 45 procent af alle med ikkevestlig baggrund, der har fuldført en lang videregående uddannelse i 2018, uddannet sig inden for teknik, sundhed eller naturvidenskab. Andelen blandt danskere er 33 procent. Det ses i figur 1, der for de videregående uddannelser viser, hvor mange procent af hhv. de nyuddannede med dansk eller ikkevestlig baggrund, der uddanner sig inden for samfundsvidenskab, gruppen af fag inden for sundhed, teknik og naturvidenskab eller andre fag. Her ses det, at indvandrere og efterkommere inden for KVU og MVU oftere vælger samfundsfaglige uddannelser, mens det på LVU oftere er de tekniske og sundhedsfaglige uddannelser.

Kilde: AE på baggrund af DST-registerdata, 2018-tal.

Tabel 3. Fordeling af nyuddannede efter herkomst og uddannelsestype, 2018		Dansk	Ikkevestlig oprindelse	I alt
Erhvervsuddannelserne			Pct.	
Andre erhvervsfaglige uddannelser	Skibsassistent, kosmetolog	0,7	0,4	0,7
Byggeriområdet (TBT)	Tømrer, bygningsmaler el. murer	10,0	4,8	9,5
Fødevarer mv. (FJO)	Kok, ernæringsassistent, tjener	6,0	4,8	5,9
Jordbrug og natur (FJO)	Landmand, anlægsgartner	5,3	0,7	4,9
Kontor, handel og forretnings-service (KHF)	Kontoruddannelser, detail	28,6	22,3	28,0
Omsorg, sundhed og pædagogik (OSP)	SOSU-assistent, SOSU-hjælper, pædagogisk assistent, tandklinikassistent	22,2	49,1	24,9
Oplevelsesområdet (FJO)	Frisør, eventkoordinator	1,3	0,7	1,2
Teknologiområdet, cykel-, auto- og skibsmekanik mv. (TBT)	Cykel-, auto- og skibsmekaniker	4,6	2,9	4,5
Teknologiområdet, grafisk teknik og medieproduktion (TBT)	Digital media, skiltetekniker	2,1	1,1	2,0
Teknologiområdet, maskinteknik og produktion (TBT)	Klejnsmed, industrioperatør, industritekniker,	6,3	4,0	6,0
Teknologiområdet, strøm og elektronik mv. (TBT)	Elektriker, IT-supporter, data-tekniker	7,5	4,8	7,2
Transport og logistikområdet (TBT)	Lager- og logistikoperatør, godschauffør, buschauffør	5,3	4,8	5,2
I alt		100,0	100,0	100,0
Korte videregående				
Fødevarer, bio- og laborietechnik, KVVU	Laborant, fødevareteknolog	4,6	6,3	4,8
Medier og kommunikation, KVVU	Multimediedesigner	9,3	7,5	9,1
Politi og forsvar mv., KVVU	Polititjenestemand, fængselsfunktionær	7,3	2,5	6,8
Samfundsfaglig, Økonomisk-Merkantil, KVVU	Markedsførings- el. finansøkonom	48,9	55,0	49,5
Sundhedsfaglig, KVVU	Farmakonom, klinisk tandtekniker	2,8	6,3	3,1
Teknisk, KVVU	Datamatiker, produktionsteknolog	23,5	21,3	23,3
Øvrige KVVU	Bl.a. Jordbrugsteknolog, skibsfører	3,6	-	3,3
I alt		100,0	100,0	100,0
Professionsbacheloruddannelser				
Fødevarer, Bio- og laborietechnik, MVU	Sundhedsfremme, ledelse og fødevarer	2,1	1,1	2,0
Kunstnerisk, MVU	E-design, marketing	4,0	3,9	4,0
Pædagogisk, MVU	Pædagog, folkeskolelærer	31,1	26,7	30,7
Samfundsfaglig, Økonomisk-Merkantil, MVU	Socialrådgiver, handelsøkonomi, markedsføringsøkonomi	16,1	27,8	17,2
Sundhedsfaglig, MVU	Sygeplejerske, fysioterapeut, ergoterapeut	24,6	17,8	24,0
Teknisk, MVU	Bygningskonstruktør, maskinmester	17,1	22,2	17,6

Øvrige MVU	Journalist, kommunikation	5,0	1,1	4,6
I alt		100,0	100,0	100,0
Lange videregående uddannelser				
Fødevarer, Bio- og laboratorietechnik, LVU	Human ernæring	0,5	1,0	0,5
Humanistisk og teologisk, LVU	cand. Mag. I historie, dansk, engelsk mv.	19,0	11,4	18,2
Jordbrug, natur og miljø, LVU	Veterinærmedicin	1,8	2,5	1,9
Kunstnerisk, LVU	Arkitektur, musik	2,4	2,5	2,4
Naturvidenskab, LVU	Biologi, Idræt og sundhed	11,0	9,5	10,8
Pædagogisk, LVU	Pædagogisk psykologi, lærings- og forandringspædagogisk	5,3	2,5	5,0
Samfundsvidenskab, LVU	Erhvervsøkonomi, jura, forvaltning	38,4	35,3	38,0
Sundhedsvidenskab, LVU	Medicin, folkesundhedsvidenskab, farmaci	10,5	14,4	10,9
Teknisk videnskab, LVU	Byggeteknologi, digital innovation og management	11,2	21,4	12,3
I alt		100,0	100,0	100,0

Anm: Tabellen omfatter nyuddannede i 2018 med bopæl i Danmark 1. januar 2018 med dansk eller ikkevestlig baggrund.

Kilde: AE på baggrund af DST-registerdata.

Boks 1. Sådan har vi gjort

AE har set på hvilke uddannelser personer af dansk oprindelse hhv. indvandrere og efterkommere af ikkevestlig baggrund har gennemført i løbet af 2018.

Undersøgelsen er begrænset til personer, der pr. 1. januar 2018 var i befolkningen og som mellem 1. oktober 2017 og 30. september 2018 har gennemført en erhvervskompetencegivende uddannelse.

Uddannelsesoplysningerne hentes i elevregisteret KOTRE og omfatter således personer i det ordinære uddannelsessystem. Der ses udelukkende på erhvervskompetencegivende uddannelser, som enten er en erhvervsuddannelse (EUD), en kort videregående uddannelse (KVU), en professionsbachelor (MVU) eller en kandidatuddannelse (LVU).

Der ses altså bort fra universitetsbachelorer eftersom størstedelen af dimittenderne fortsætter på en overbygning.